

Ympäristöasiat aluehallintouudistuksessa ja yhden luukun palvelut

Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura
Ajankohtaispäivä 4.9.2025

Ympäristöministeriö
Lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi
Lainsäädäntöneuvos Pasi Kallio

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Lähtökohtana hallitusohjelma

Uusi valtakunnallinen virasto

- Kootaan lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät uuteen valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon.
- Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden lupaprosessin kautta.

Elinvoimakeskukset

- ELY-keskusten osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille elinvoimakeskuksiin.
- Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY-keskusten pohjalta lisättynä yhdellä keskuksella turvaamaan ruotsinkieliset palvelut.

Lupa- ja valvontatehtävät

- Vahvistetaan yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoitetaan lupaprosesseja.
- Kehittämisen pääperiaatteena on moninaisuus.

Turvataan

- kielelliset oikeudet
- varautumisvastuiden toteutuminen
- yhteistyö alueellisten viranomaisten kanssa sekä alueellinen läsnäolo ja toimipisteverkosto
- valvonta- ja lupakäytäntöjen yhdenvertaisuus

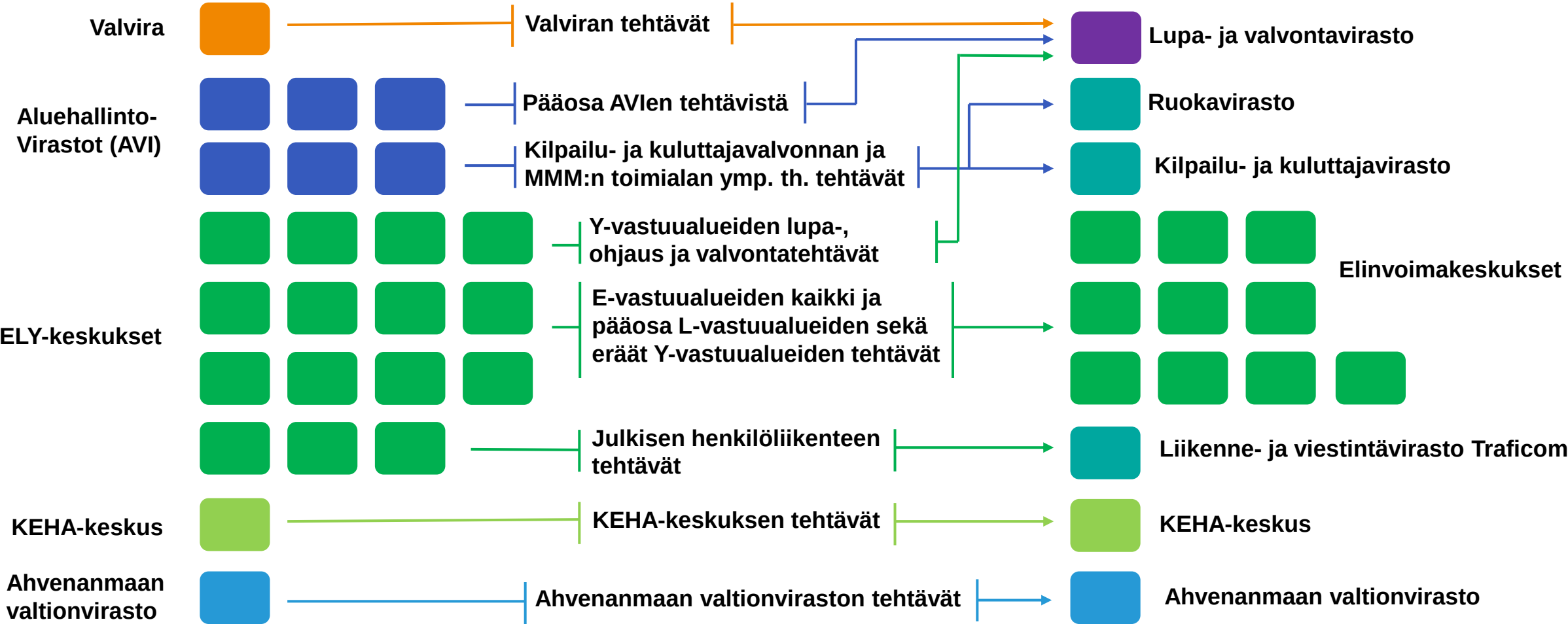
Valtion aluehallintouudistus: keskeisin sisältö

- Uudistuksen myötä perustetaan uusi valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto (LVV).
 - Kuuden aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toiminta päättyy.
- Uudistuksen myötä perustetaan 10 alueellista elinvoimakeskusta (EVK).
 - Viidentoista ELY-keskuksen toiminta päättyy.
- Ahvenanmaan valtionvirasto (AVV) jatkaa toimintaansa Ahvenanmaan maakunnassa.
- Uudistus rajautuu valtion tehtävien uudelleen järjestämiseen. Valtion ja kuntien, maakuntien tai hyvinvointialueiden välistä tehtävänjakoa ei muuteta.
- Tehtäviä koskevia aineellisoikeudellisia lakeja ei muuteta uudistuksen yhteydessä, kuin tekemällä niihin vain teknisluonteiset ja uudistuksen johdosta välttämättömät muutokset.
- Muutokset tulevat voimaan 1.1.2026

Rakenneuudistus ja tehtäväsiirrot

Nykytila: tehtävät organisoitu 24 virastoon: Valvira, 6 aluehallintovirastoa, 15 ELY-keskusta, KEHA-keskus sekä Ahvenanmaan valtionvirasto.

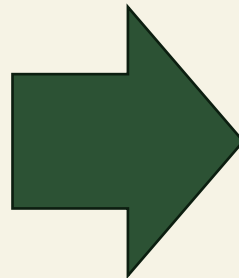
Tavoitetila: tehtävät organisoitu 16 virastoon: LVV, 10 elinvoimakeskusta, KEHA-keskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Ruokavirasto, Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto

Ympäristöhallinnon rakenne muutoksessa

HE 59/2009 ns. **ALKU-UUDISTUS**

- ”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki **aluehallintovirastoista**, laki **elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista** sekä laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa. Lääninhallituslaki, laki työ- ja elinkeinokeskuksista sekä työ- ja elinkeinotoimistoista, laki ympäristöhallinnosta (*alueelliset ympäristökeskukset*) sekä laki *ympäristölupavirastoista* ehdotetaan kumottavaksi.”

HE 13/2025 ns. **VAU-UUDISTUS**

- ”Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki **Lupa- ja valvontavirastosta**, laki **elinvoimakeskuksista** sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta ja laki Ahvenanmaan valtionvirastosta. Laki *aluehallintovirastoista*, laki Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastosta ja laki *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista* sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta kumottaisiin.”

Lupa- ja valvontaviraston toimipaikat 1.1.2026

- Lupa- ja valvontavirastolla on 18 toimipaikkaa ympäri Suomen, jokaisessa maakunnassa.
 - Viraston päätoimipaikka on Tampereella.
- Toimipaikkaverkosto pohjautuu nykyisiin toimipaikkoihin.
- Kattavalla toimipaikkaverkostolla varmistetaan viraston alueellinen läsnäolo.
- Toimipaikkaverkostoon voi myöhemmin tulla muutoksia mm. tilahankkeiden ja valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen myötä.

Lupa- ja valvontavirasto osana valtionhallintoa

- Lupa- ja valvontavirastossa työskentelee noin 2000 eri alojen asiantuntijaa.
 - Työntekijät siirtyvät nykyisistä virastoista virkojensa mukana Lupa- ja valvontavirastoon.
- Lupa- ja valvontavirasto on yksi suurimmista valtionhallinnon virastoista.
- Lupa- ja valvontavirasto kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalaan.
- Valtiovarainministeriö vastaa viraston yleishallinnollisesta ohjauksesta.
- Viraston toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan eri ministeriöt.

Muutokset ympäristöministeriön hallinnonalalla

Uudistuksessa syntyy selkeä toimivallanjako ympäristötehtävissä Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten välille:

- Lupa- ja valvontavirasto vastaa ympäristöllisistä lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävistä
- Elinvoimakeskusten tehtävänä on erityisesti ohjelma- ja hanketyöllä vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja parantaa ympäristön ja vesistön hyvää tilaa sekä edistää ilmastotyötä esimerkiksi EU-rahoituksen ja aluekehityksen puitteissa

Ympäristötehtävät Lupa- ja valvontavirastossa

- Ympäristönsuojelutehtävät mukaan lukien ympäristövahinkojen ja -haittojen ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvät tehtävät
- Vesilain lupa- ja valvontatehtävät
- Luonnon monimuotoisuuden suojelun viranomaistehtävät (suojelualueiden ja Natura 2000-verkoston toteuttaminen, lajien ja luontotyyppien suojelu ja ekologinen kompensatio) sekä korvausasiat
- Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA) kytkeytyvät tehtävät
- Kaavoituksen tuki ja valvonta, rakennustoimen järjestämisen edistäminen ja valvonta, alueidenkäytöllisten edellytysten arviointi sekä kulttuuriympäristö- ja maisema-asiat
- Vesien ja meren tilan seuranta ja tilatavoitteet, vesien- ja merenhoidon suunnitelmat
- Jätelain mukaiset tehtävät
- Yleisen edun valvonta ympäristöasioissa (osastolla myös yleisen edun valvonnan yksikkö)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu, yhteyspisteviranomaisen tehtävät, ilmastokoordinaatio, pilaantuneet maa-alueet, tuottajavastuu, ympäristövahinkopäivystys jne

Ympäristötehtävät elinvoimakeskuksissa

- Elinvoimakeskuksille kuuluvia ympäristötehtäviä ovat
 - Luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistämistehtävät
 - Ympäristöhankkeiden toteuttaminen
 - Ilmastotyön, kiertotalouden ja alueidenkäytön edistäminen
 - Rakennusperinnön hoitoavustukset, öljylämmitysavustukset
 - Vesien ja merenhoidon toimenpiteiden edistäminen, neuvonta ja toteuttaminen
 - Ympäristökasvatus
- Elinvoimakeskuksille kuuluvat myös mm. vesitaloustehtävät (MMM), lukuun ottamatta LVV:lle osoitettuja vesilain lupa- ja valvontatehtäviä sekä eräitä muita vesilain tehtäviä

Lupaviranomaiset vuonna 2026

Aluehallintovirasto

- Ympäristölupa
- Vesilupa
- Maa-aineslupa (osin)

ELY-keskus

- Luonnonsuojelupäätös
- YVA-menettely
- Natura-arvio
- Lupien valvonta

Lupa- ja valvontavirasto

- Ympäristölupa (osa)
- Vesilupa
- Maa-aineslupa (osin)
- Luonnonsuojelupäätös
- YVA-menettely
- Natura-arvio
- Vesienhoidon hankekohtainen poikkeus (YSL, VL lupa-asian yhteydessä)
- Valvonta

Kunta

- Ympäristölupa (osa)
- Maa-aineslupa
- Rakentaminen
- Kaavoitus

Tukes

- Kaivoslain mukaiset luvat
- Kemikaaliturvallisuuslupa

Muut

- Voimajohdot
- Lunastukset
- Väylät
- Ydinvoima jne.

E
l
i
n
v
o
i
m
a
k
e
s
k
u
k
s
e
t

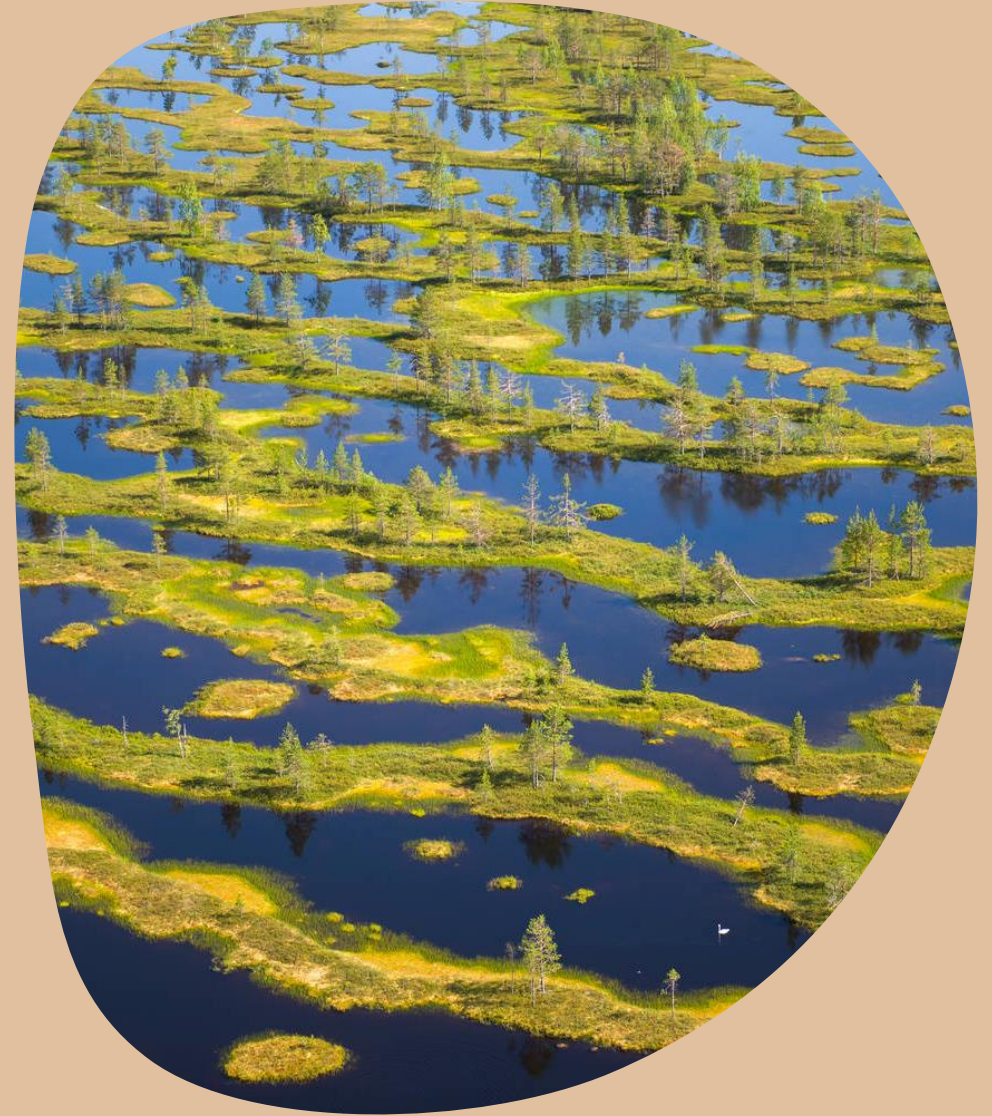
VAU-uudistus: luvat ja valvonta yhdessä

- Valtion lupa- ja valvontatehtävät kuuluvat yhdelle viranomaiselle, jolla on valtakunnallinen toimivalta
 - Mahdollistaa vuorovaikutuksen, yhteensovituksen ja lisää yhteistyötä
 - Edistää toiminnan suunnitelmallisuutta, läpinäkyvyyttä ja valvonnan yhdenmukaistumista
- Lähentää lupa- ja valvontatoimea ympäristöasioissa
 - Tiivis yhteistyö parantaa kokonaisuuden hallintaa
 - Tehostaa tiedonkulkua, vähentää lausuntoja ja mahdollistaa valvonnan näkemysten välittymisen asian käsittelyyn
- Edellyttää viraston sisäisiä prosesseja eri tehtäväkokonaisuuksien yhteensovittamiseksi
 - Keskeisten tietotarpeiden selvittäminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa
 - Mm. luvan tarpeen arviointi, luvan tarkkailu- ja seurantamääräykset jne.
 - Viraston omassa päätöksenteossa vaadittavaa yleisen edun valvontaa varten osastolla on yleisen edun valvontayksikkö

Kohti yhtä luukkua

- Valtion ympäristöasiat
- Valtakunnallisesti palveleva Lupa- ja valvontavirasto
- Yhden luukun palvelu
- Ympäristöasioiden käsittelyn lainsäädännön kehittäminen
- Uudet prosessit ja toimintamallit
- Sähköinen asiointi ja toimivat järjestelmät

Yhden luukun palvelut – mikä muuttuu?

Sujuva lupamenettely hallitusohjelmassa

Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden ja käyttäjälähtöisen lupaprosessin kautta.

Lupakäytäntöjen sujuvoittamisella edistetään puhdasta siirtymää ja Suomen kilpailukykyä

Yhdellä viranomaisella on vastuullaan lupaprosessin eteneminen ja koordinointi. Tämä viranomainen vastaa myös siitä, että luvan hakijalla on mahdollisuus etukäteen keskustella luvitukseen liittyvistä velvollisuuksista, selvitystarpeista ja reunaehdoista.

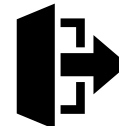
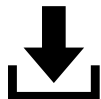
Yhden luukun toteuttamisen säädöspohja valmistunut – voimaan 1.1.2026

- Laki Lupa- ja valvontavirastosta (530/2025)
 - Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta (531/2026)
- Laki eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa (823/2025)
 - Sis. eräiden EU-säännösten toimeenpano (CRMA, NZIA, RED III)
- Lisäksi useita yhden luukun palvelua edistäviä aineellisia lakimuutoksia
 - mm. ympäristönsuojelulaki, vesilaki, luonnonsuojelulaki, YVA-laki
- Kumotaan 1.1.2026 alkaen
 - Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioden käsittelystä aluehallintovirastossa (898/2009)
 - Laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta (764/2019)

Mikä on yksi luukku?

- Viranomainen huolehtii asioiden käsittelystä ja päätöksenteossa tarvittavan tiedon koostamisesta kokonaisvaltaisesti ja asiakaslähtöisesti
- Lupa- ja valvontavirasto vastaa lupa- ja muiden menettelyjen etenemisestä ja koordinoinnista ennakko-ohjauksesta jälkivalvontaan (valtion ympäristöasiat)
- Valtakunnallisesti yhtenäiset toimintatavat ja viranomaisen laaja asiantuntemus
- Ympäristövaikutusten ja toiminnan reunaehtojen kokonaisvaltainen hallinta
- Päätösten ennakoitavuus, yhdenmukaisuus ja laatu
- Asiointi pääsääntöisesti digitaalisen lupaprosessin kautta – Luvat ja valvonta –palvelu
- Yhden luukun palvelu hyödyttää niin viranomaista, asiakkaita kuin sidosryhmiä
- Riittävät viranomaisen voimavarat toimeenpanon varmistamiseksi – ”Ympäristö-, lupa ja valvontaviranomaisen resursseja vahvistetaan nostamalla ympäristö- ja vesitalouslupien maksut maksuperustelain mukaisesti kustannusvastaaviksi” (Budjettiriihi 2.9.2025)

Asiakkaan kokonaispalvelu

- Samaan asiointikokonaisuuteen liittyvät ympäristölliset lupamenettelyt tuotetaan yhtenä kokonaisuutena
- YVA, Natura-arviointi, ympäristö- ja vesiluvat, luonnonsuojelun poikkeusluvat ja niihin liittyvä valvonta
- Alueidenkäytön, luonnonsuojelun ja vesienhoidon asiantuntemus mukana kokonaisuudessa
- Eri substanssialueiden asiantuntijat palvelevat yhdessä asiakasta – edellyttää koordinaatiota, menettelyihin liittyvien vaiheiden yhdistämistä sekä tarvittaessa kokonaan yhteensovitettuja menettelyitä
- Viranomaisen painottaa palvelussaan ennakkollista ohjausta ja yhteistyötä sekä tiivistä vuoropuhelua asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

Ympäristöasioiden käsittelyn päälinjat

Käsittelyn yhdenmukaisuus, sujuvuus ja ennakoitavuus

Päätöksenteon asiantuntemus ja riippumattomuus

Ennakollinen ohjaus ja yhteistyö viranomaisen toimintamallina

Käsittelyajat ja määräaikojen seuranta

Ympäristöllisten lupien nykyistä laajempi yhteiskäsittely

Vihreän siirtymän etusija + yhteyspisteviranomainen

YVA- ja lupamenettelyn yhteyden tiivistäminen

Ennakollinen ohjaus ja yhteistyö

- Ympäristöasioiden valmisteluun ja käsittelyyn liittyvät keskeiset kysymykset tunnistetaan alkuvaiheessa ja ohjataan menettelyä
- Käsitellään hankkeiden edellyttämät arvioinnit, selvitykset ja muut tarpeelliset tiedot yhdenmukaisesti, sujuvasti ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

- *Laki eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa (823/2025)*

3 § Ennakollinen ohjaus ja yhteistyö

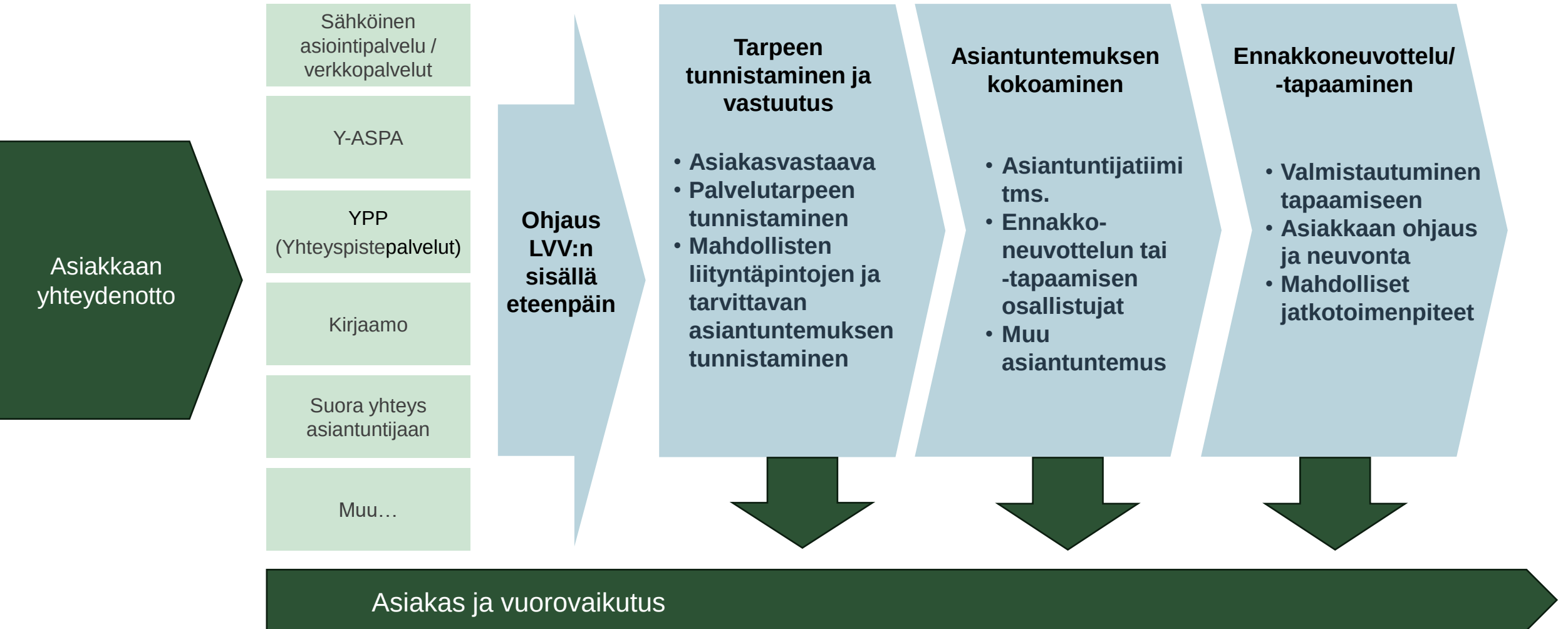
Lupa- ja valvontavirasto ohjaa osaltaan hankkeen tai toiminnan vaatimien arviointi- ja lupamenettelyjen sekä niihin liittyvien selvitysten kokonaisuutta ympäristöasioiden käsittelyssä.

Lupa- ja valvontavirasto huolehtii asian edellyttämästä tarvittavasta yhteydenpidosta hankkeesta vastaavan ja viranomaisten kanssa riittävän tiedonvaihdon varmistamiseksi sekä lupamenettelyiden sujuvoittamiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi myös järjestää tarpeen mukaan tapaamisen hakijan sekä muiden tahojen ja toimivaltaisten viranomaisten välillä.

Ennakollisen ohjauksen vaiheet

Kansalliset yhteyspisteviranomaiset (Nykytila)

Kriittisten raaka-aineiden hankkeiden yhteyspisteviranomainen

- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
- [Kriittisten raaka-aineiden hankkeiden lupaneuvonta – Aluehallintovirasto](#)
- [EU:n parlamentin ja neuvoston asetus kriittisistä raaka-aineista \(CRMA\)](#)
- [Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa 898/2009](#)

Nettonollahankkeiden yhteyspisteviranomainen

- Itä-Suomen aluehallintovirasto
- [Nettonollahankkeiden lupaneuvonta – Aluehallintovirasto](#)
- [EU:n parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan nettonollateollisuudesta \(NZIA\)](#)
- [Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa 898/2009](#)

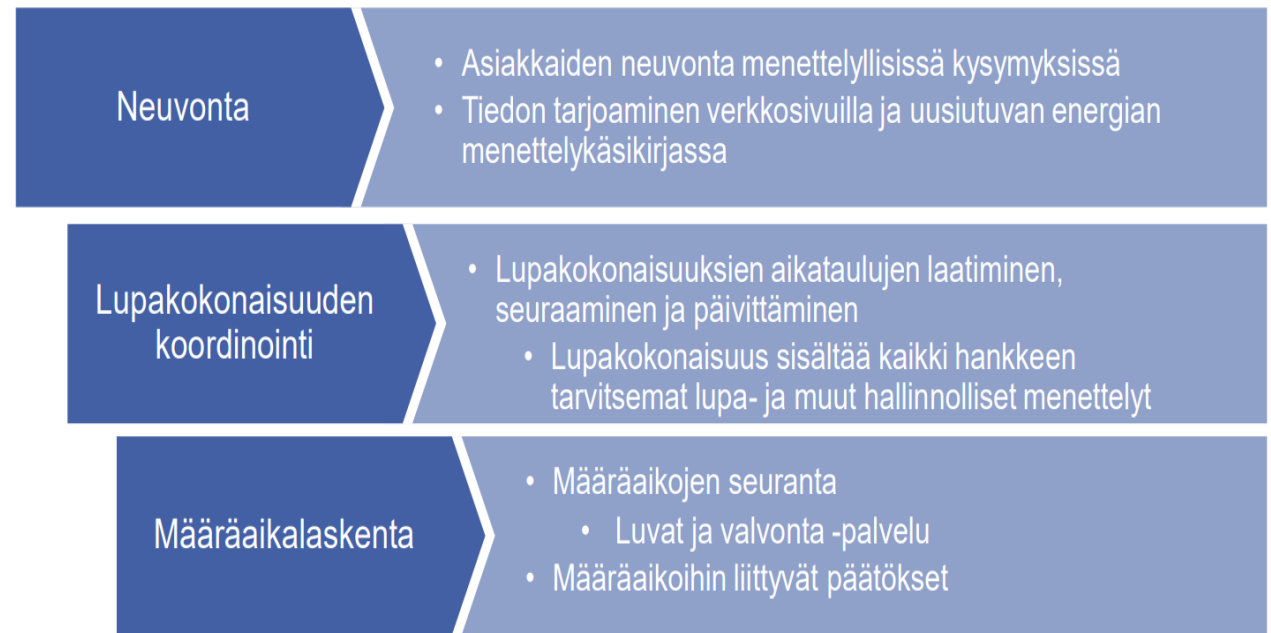
Uusiutuvan energian yhteyspisteviranomainen

- Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- [Uusiutuvan energian lupaneuvonta - Uusiutuvan energian lupaneuvonta - ELY-keskus](#)
- EU:n parlamentin ja neuvoston direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä ([REDII](#) / [REDIII](#))
- [Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä \(1145/2020\)](#)

Valtion aluehallintouudistuksen myötä kaikkia yhteyspisteviranomaistehtäviä hoitaa 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto

Kriittisten raaka-aineiden, nettonollateollisuuden ja uusiutuvan energian yhteyspistepalvelut 1.1.2026

- Yhteyspisteviranomaisena Lupa- ja valvontavirasto
- Soveltamisala laajenee
- Yhteyspistepalvelu on keskeinen elementti yhden luukun palvelun toteutumisessa
- Luvat ja valvonta -palvelussa otetaan syksyn 2025 aikana käyttöön yhteyspistepalvelun sähköisen asioinnin välineet

Palvelut tarjottava asiakkaalle sähköisen yhteyspisteen kautta: [Luvat ja valvonta -palvelu](#)

Kuva: yhteyspisteviranomaisten pienryhmä

Vihreän siirtymän etusijamenettely jatkuu vuoteen 2030

- Lupahakemuksen käsittely kiireellisenä lupaviranomaisessa kaikissa menettelyn vaiheissa
 - Etusijamenettelyssä hakemus on käsiteltävä 12 kuukaudessa
 - Etusija koskee myös muutoksenhakuvaihetta
- Laissa määritelty etusijaan oikeutetut vihreää siirtymää edistävät hankkeet (YLP 7 – 8 §)
 - 1. Uusiutuvaa energiaa tuottavat laitokset ja merituuvoimamat, 2. uusiutuvaan energiaan tai sähköistämiseen perustuvat fossiilisten polttoaineiden tai raaka-aineiden käyttöä korvaavat teollisuuden hankkeet, 3. vedyn valmistus ja hyödyntäminen, 4. hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi, 5. akkutehdas ja akkumateriaalien valmistus, talteenotto ja uudelleenkäyttö, 6. palvelinkeskukset sekä 7. ydinvoimalaitokset
 - Kriittisten raaka-aineiden asetuksen ja nettonollateollisuuden asetuksen mukaiset strategiset hankkeet sekä RED III -direktiivin hankkeet mukana etusijamenettelyssä

Määräajat ja arvio käsittelyajasta

- Määräaikoihin liittyy useampia, sitovuudeltaan eriasteisia säännöksiä
 - Kaikkien lupa-asioiden käsittelyajan arviointi ja aikataulun päivittäminen (YLP 6 §)
 - Säädetty 12 kk sitova määräaika vihreän siirtymän etusijahankkeille (YLP 7 §)
 - Lisäksi EU-säätelystä suoraan velvoittavia, ja hanke-/toimintokohtaisesti määrittyviä määräaikoja
- Lupahakemusten käsittelyajat lyhentyneet viime vuosina
 - Aluehallintovirastossa vireille 801 hakemusasiasiaa vuonna 2024 (ympäristö- ja vesiluvat)
 - Kaikkien asioiden käsittelyaika keskimäärin noin 10 – 11 kk, investointihankkeiden osalta n. 10 kk
 - Vihreän siirtymän etusijan käsittelyaika 8-10 kk

Yhteiskäsittely

- Ympäristölupien, vesilupien ja luonnonsuojelulain poikkeusten hakemukset käsitellään yhdessä, mikäli se on tarkoituksenmukaista
 - Johtaa nykyistä useammin erillisten lupapäätösten sijaan yhteen päätökseen ja sitä koskevaan yhteen muutoksenhakuun
 - Yhdenmukainen valitusoikeus
 - Viranomaisen päätös – tapauskohtainen joustavuus

- 9 § Lupahakemusten yhteiskäsittely

Lupa- ja valvontaviraston on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä ympäristönsuojelulaissa ja vesilaissa tarkoitetut, samaa toimintaa tai hanketta koskevat lupahakemukset, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Lisäksi ympäristönsuojelulaissa tai vesilaissa tarkoitettuun hankkeeseen tai toimintaan olennaisella tavalla liittyvää luonnonsuojelulain 66 tai 83 §:ssä tarkoitettua poikkeusta koskeva hakemus käsitellään ja ratkaistaan samassa menettelyssä, jollei sen erillinen käsittely ole perusteltua

Ympäristöarvioinnit

- YVA-menettelyyn sujuvuutta edistäviä muutoksia
 - YVA-menettely kohdennetaan selkeämmin merkittäviin ympäristövaikutuksiin
 - YVA-menettelyn ja lupahakemusten yhteiskuuleminen laajenee – hakijan aloite, mutta viranomainen ratkaisee
 - Hankkeesta vastaavalle oikeus tehdä aloite YVA-menettelyn käynnistämisestä ilman yksittäistapauksessa tehtävää päätöstä
 - YVA-direktiivin 2 artiklan 4 kohdan mahdollistama poikkeus YVAn soveltamisesta
- Natura 2000 -alueiden vaikutusten arviointimenettely nopeutuu
 - Viranomaisen antaman lausunnon määräaika lyhenee 6 kk → 3 kk
 - Lupa- ja valvontaviraston sisällä ei ole lausuntomenettelyä, mutta keskeiset näkökulmat annetaan kirjallisesti

Digitaaliset ratkaisut toteuttamaan yhden luukun toimintamallia

- Tietojärjestelmiin tehdään virastouudistuksesta johtuvat välttämättömät muutokset ja luodaan niihin asiantuntijoille valtakunnalliset oikeudet
- Asiakkaan tulee YLP-laki 5 §:n mukaan toimittaa hanketta tai toimintaa koskevat hakemukset Lupa- ja valvontavirastolle sähköisesti (luonnollinen henkilö voi jättää hakemuksen paperisena).
- Hakemusasiakirjat on toimitettava paperisena, jos se on asian käsittelyn kannalta tarpeen

Ympäristöministeriön yhden luukun palvelujen hanke

ym.fi/yksiluukku

Hankeikkuna: Yhden luukun palvelujen hanke, YM046:00/2023

Hankeikkuna: Yhden luukun lainsäädäntöhanke, YM063:00/2023

Hankeikkuna: Yhden luukun toimeenpanohanke, YM045:00/2024

Valtion aluehallinnon uudistus

VM aluehallinnon uudistus

Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohanke

Elinvoimakeskusten toimeenpanohanke

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment